

Zápis z pracovného stretnutia

Prijímateľ:	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Názov projektu:	Efektívna správa priestorových údajov a služieb
Kód projektu ITMS2014+:	314011AHG1
Názov aktivity/stretnutia	Rokovanie Expertnej skupiny Národnej infraštruktúry priestorových informácií (ES NIPI) 2/2021

Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava (Online stretnutie, aplikácia MS Teams)

Dátum konania stretnutia: 10.12.2021 10:00 – 12:00

Prítomní:

V prílohe zápisu

Program:

1. Otvorenie
2. Kontrola úloh z predchádzajúceho rokovania zo dňa 16.04.2021
3. INSPIRE monitoring
4. ESPUS: Analyticko koncepčná štúdia
5. Novelizácia legislatívy INSPIRE
6. GitLab usmernenie + Usmernenie k metaúdajom
7. Ďalšie usmernenia (k sieťovým službám, interoperabilite, ?)
8. Príprava ESPUS workshopov
9. Ostatné, diskusia, záver

K bodu 1: Otvorenie

Na úvod rokovania Martin Tuchyňa, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) privítal účastníkov a po úvodných organizačných usmerneniach bolo rokovanie KR NIPI otvorené bez doplnujúcich námietok na úpravu programu.

K bodu 2: Kontrola úloh z predchádzajúceho rokovania zo dňa 16.04.2021

Na predchádzajúcom rokovaní ES NIPI bolo navrhnutých 9 úloh, pričom ich plnenie bolo nasledovné:

Úloha 1/2021 ES-1:

Členovia ES NIPI zašlú prípadné námety a pripomienky k SK pozícii k dokumentu INSPIRE Country Form Slovakia.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 23.04.2021

Plnenie: Bez námietok a pripomienok

Úloha 2/2021 ES-1:

Členovia ES NIPI zašlú prípadné námety na workshopy.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 21.05.2021

Plnenie: Bez námietok a pripomienok

Úloha 3/2021 ES-1:

Členovia ES NIPI zašlú prípadné ďalšie námety na školenia.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 21.05.2021

Plnenie: Doplnený námet na DZP

Úloha 4/2021 ES-1:

Zaslať passporyt Geozdrojov na MŽP SR

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 30.04.2021

Plnenie: Zo 47 oslovených Povinných osôb bolo zaevidovaných 31 doručených Passportov¹. U niektorých Povinných osôb prebieha ďalšia komunikácia k spresneniu obsahu informácií pre Passporyt a niektoré Povinné osoby zatiaľ vôbec nezareagovali, čo bude rovnako predmetom ďalších aktivít.

Úloha 5/2021 ES-1:

Zabezpečiť opravy metazáznamov a odstránenie chýb validácie z Geoprofilov.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 30.06.2021

Plnenie: Bude vyhodnotené po výsledkoch INSPIRE monitoringu 2021

Úloha 6/2021 ES-1:

Pripraviť usmernenie pre tvorbu a revíziu metaúdajov v RPI a usmernenie pre komunikáciu cez GitLab.

Z: MŽP SR

T: 31.05.2021

Plnenie čiastočné:

1. Usmernenie pre metadáta je dostupné cez webové sídlo RPI²

2. Usmernenie pre GitLab – bolo zverejnené 05.12.2021 na pripomienkovanie a konzultáciu.

Pripomienky je možné zaslať do 15.01.2022³.

Úloha 7/2021 ES-1:

Indikovať záujem na diskusiu k navrhnutým témam prostredníctvom emailu

inspire@enviro.gov.sk

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: Priebežne

Plnenie: Bez námětov

Úloha 8/2021 ES-1:

Zaslať námety na preklady dokumentov a textov z angličtiny do slovenčiny a opačne.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 31.05.2021

Plnenie: Bez námětov. Návrhy je možné zasielať ešte do 31.01.2022.

Úloha 9/2021 ES-1:

Identifikovať ďalšie témy pre ES NIPI.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: Priebežne

Plnenie: Bez námětov.

K bodu 3: INSPIRE Monitoring

K danému bodu M. Tuchyňa informoval o povinnosti členských štátov Európskej únie zabezpečiť v rámci plnenia požiadaviek INSPIRE monitorovanie dostupnosti priestorových informácií. K termínu 15.12.2021 prebehne na strane Európskej komisie monitoring progresu vo veci dostupných dát všetkých členských štátov EÚ. Hodnotenie rozdeľuje členské štáty do 4 kategórií, pričom aktuálne sa SR nachádza v 3. kategórii. V 4. kategórii by už bol voči SR iniciovaný infringement.

¹ <https://drive.geocloud.sk/s/yG6XTxFaKQNbNyY>

² https://rpi.gov.sk/files/documents/1/1046_rpi_usmernenie_metaudaje_v1_public.pdf

³ <https://inspire.gov.sk/clanky/gitlab-podpora-pre-inspire-konzultacia>

Výsledky monitorovania požadované v článku 21 ods.1 smernice 2007/2/ES sa každý rok zverejnia najneskôr do 31.marca v súvislosti so stavom zavedenia infraštruktúry pre priestorové informácie z 15. decembra predchádzajúceho roka. Výsledky sa aktualizujú 1x raz za rok.

Vzhľadom na rezervy Slovenska v tejto oblasti, bolo dôležité zamerať sa na obsah a kvalitu metadát, ktoré sú registrované v RPI a dostupné za SR v národnej vyhľadávacej službe. S cieľom zlepšiť kvalitu týchto dát a služieb, ktoré sprístupňujú samotné priestorové údaje, bola po diskusii so zástupcami Európskej komisie a ostatným členskými štátmi EÚ navrhnutá séria opatrení pre revíziu obsahu metadát na národnej úrovni a prehodnotenie, ktoré metadáta má na Európsky Geoportál zmysel publikovať. Z vyššie uvedených dôvodov bol aplikovaný nový filter pre harvestovanie dát, ktorý rozsah metadát zúžil na metadáta, spadajúce pod obsahový rámec definovaný INSPIRE témami. Aplikácia uvedeného filtra a ostatné opatrenia pomohli zlepšiť výkonnosť z pohľadu INSPIRE indikátorov.

M. Tuchyňa následne prezentoval porovnanie výsledkov monitoringu za rok 2020 voči priebežným výsledkom za rok 2021:

- K pozitívnym výsledkom prispelo odfiltrovanie dátových zdrojov mimo INSPIRE.
- Bol zaznamenaný výrazný nárast obsahu v RPI, nakoľko sa metadáta čistia, skvalitňujú a pribúdajú nové datasety
- Je zrejmy výrazný nárast počtu služieb, u zobrazovacích služieb až 2-násobný.
- Pri porovnaní dôležitých indikátorov bolo upozornené na rozdiel v počte datasetov prístupných cez sieťové služby, kde bol zaznamenaný až 3-násobný nárast oproti roku 2020. Splňuje to jeden z najdôležitejších cieľov – aby sa užívateľ dostal cez poskytované služby k reálnym dátam.
- V oblasti indikátorov, zameraných na súlad požiadaviek pre dátovú harmonizáciu (teda dátovú interoperabilitu), je tiež zaznamenaný nárast, pričom stále prebieha diskusia s Európskou komisiou za účelom zväzenia, do akej miery poskytovať na Európsky Geoportál harmonizované dáta a dáta, ktoré sa nachádzajú v AsIs štruktúre.

Ďalej bol odprezentovaný prehľad o jednotlivých indikátoroch a ich špecifikách:

- Prehľad počtov sprístupnených metadát pre datasety, služby, prioritné datasety a metadáta regionálnych a národných datasetov.
- Rozdelenie indikátorov pre interoperabilitu, kde je zobrazený aj súlad miery harmonizácie priestorových údajov voči špecifikáciám tém v prílohe 1, 2 a 3.
 - Na tomto mieste bolo upozornené na skutočnosť, že napriek tomu, že niektorí poskytovatelia mali metadáta pre datasety, ktoré boli harmonizované, nedošlo k úprave položky miery súladu v metadátach, pritom sa jedná o kľúčovú hodnotu tohoto indikátora pre monitorig. Preto u datasetov, ktoré už sú plne zharmonizované a zvalidované, je potrebné túto informáciu v metadátach aktualizovať (t.j. v prípade harmonizovaných údajov nastaviť hodnotu súladu na „v súlade“).
- Dostupnosť datasetov cez služby
 - Špecifikuje dostupnosť dát cez zobrazovacie a ukladacie služby.
- Súlad sieťových služieb s požiadavkami na Nariadenia pre sieťové služby:
 - Vyhľadávacie, zobrazovacie, ukladacie a transformačné služby.
 - Zabezpečenie validácie samotných sieťových služieb a harmonizovaných datasetov.
- Konkrétne číselné výstupy v súvislosti s jednotlivými identifikátormi sú k dispozícii v priloženej prezentácii (snímky 14 – 32).

V súvislosti s plnením požiadaviek na interoperabilitu za jednotlivé INSPIRE témy za Slovenskú republiku bol vytvorený zoznam, ktorý zobrazuje dátové sady, spadajúce do kategórie INSPIRE, buď harmonizovaných dátových sád alebo pod INSPIRE prioritné datasety. Zo 60 dátových sád pre INSPIRE prioritné datasety je 30 vypublikovaných prostredníctvom zobrazovacích a ukladacích služieb. Pri prioritných datasetoch sú vytvorené aj metaúdaje pre datasety na ktorých sprístupňovaní sa stále pracuje. Existujú, samozrejme, témy, ktoré nespádajú do rozsahu naplnenia za SR (napr. Oceanographic geographical featurus a Sea regions), ktoré ostanú za SR nenaplnené.

Aktuálne chýbajú a riešia sa dáta za témy:

- I.2 Sústavy súradnicových sietí
- II. 2 Krajinná pokrývka (land cover)
- II. 4 Geológia
- III. 3 Pôda
- III. 4 Využitie územia
- III. 9 Poľnohospodárske zariadenia a zariadenia akvakultúry
- III. 10 Rozmiestnenie obyvateľstva – demografia

- III. 12 Zóny prírodného rizika
- III. 13 Atmosférické podmienky
- III. 14 Meteorologické geografické prvky
- III. 20 Zdroje energie
- III. 21 Ložiská nerastných surovín

Priebežne prebiehajú činnosti pre identifikáciu, analýzu a publikáciu nových AsIs datasetov, buď prostredníctvom infraštruktúry Poskytovateľov, prípadne infraštruktúru MŽP SR. Je vítaná každá informácia o existencii dátových sád, ktoré je možné sprístupniť a obohatiť tak obsah infraštruktúry.

Do termínu 15.12.2021 je nevyhnutné predovšetkým zabezpečiť dostupnosť INSPIRE sieťových služieb, cez ktoré sú dátové sady sprístupnené. Na tomto mieste je vhodné upozorniť aj na dôležitosť eliminovania rizík výpadkov služieb v danom období (údržba, audit, ...). Zo strany MŽP SR prebiehajú nepretržité činnosti v súvislosti so sprístupnením dát, ich dostupnosťou a opravou syntaktických chýb v metaúdajoch.

Úloha 1/2021 ES-2:

Eliminovať chyby v geoprofiloch, zabezpečiť dostupnosť služieb.

Z: Povinné osoby

T: 15.12.2021

K bodu 4: Analyticko koncepcná štúdia

M. Tuchyňa predstavil dokument Analyticko – koncepcná štúdia INSPIRE v SR, ktorý bol pripravený v rámci projektu Efektívna správa priestorových údajov a služieb (ESPUS) ⁴, s cieľom zanalyzovať súčasný stav Národnej infraštruktúry priestorových informácií v Slovenskej republike a poskytnúť tak sumár súčasného (AsIs) stavu.

V rámci Analyticko koncepcnej štúdie (AsIs) sú zosumarizované tie najdôležitejšie legislatívne požiadavky, očakávania v praxi, vyhodnotenie INSPIRE komponent od metadáta až po monitoring a takisto vyhodnotenie INSPIRE akčného plánu, ktorý bol prijatý v r. 2016.

Rovnako je v dokumente priblížená téma geoprofilov a passportov, zameranie na problematiku kvality metadát, sieťových služieb a samotných dát. Dokument otvára aj problematiku manažmentu priestorových dát a služieb, nakoľko sa jedná o novú, ale dôležitú tému. Venuje sa aj oblasti samotného využitia infraštruktúry a môže byť považovaný za určujúci dokument v rámci problematiky INSPIRE na Slovensku. Záverom naznačuje témy, ktoré bude plniť cieľový dokument – Metodický rámec pre efektívnu správu a monitoring priestorových údajov a služieb (ToBe).

Analyticko koncepcná štúdia bude sprístupnená pre odbornú konzultáciu v rámci koordinačnej a expertnej skupiny ako aj verejnú konzultáciu s termínom zaslania návrhov a pripomienok do 31.12.2021⁵.

Úloha 2/2021 ES-2:

Zaslať návrhy a pripomienky k Analyticko - koncepcnej štúdii INSPIRE v SR.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 31.12.2021

K bodu 5: Novelizácia legislatívy INSPIRE

V súvislosti s avizovanou novelizáciou legislatívy INSPIRE bol predstavený návrh novelizácie Zákona č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie v znení zákona č. 362/2015 Z. z. a návrh vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.352/2011 Z. z. , ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie v znení vyhlášky č. 12/2017 Z. z..

⁴ <https://www.minzp.sk/espus/>

⁵ <https://inspire.gov.sk/clanky/analyticko-koncepcna-tdia-inspire-v-sr-konzultacia>

Hlavnou motiváciou predstavených návrhov bola potreba zapracovania legislatívnych zmien na úrovni súvisiacej EÚ legislatívy, potreba synergie s relevantnou legislatívou na národnej úrovni a zohľadnenie skúseností z doterajšej aplikačnej praxe.

Navrhované zmeny adresujú boli pripravené v rámci Dátovej kancelárie NIPI MŽP SR a riešiteľského tímu projektu ESPUS. Jedná sa o úvodný návrh predložený na diskusiu v 3 oblastiach:

1. Návrhy úprav prekladov EÚ legislatívy (Smernica INSPIRE a súvisiace vykonávacie predpisy)
2. Samotné navrhované zmeny v zákone 3/2010 Z.z., ktoré sa dotýkajú predovšetkým:

- terminológie,
- posilnenia synergie na existujúcu legislatívu na národnej úrovni (eGovernment),
- spresnenia referencií pre Register priestorových informácií a Národný Geoportál,
- redukcie nevyužívaných konceptov, termínov a ich referencovanie na už existujúce termíny,
- úpravy v oblasti harmonizovaného zdieľania, kde napriek nutnosti rešpektovať rámec, ktorý definuje Smernica, je potrebné zrevidovať určité textácie s cieľom zlepšiť ich zrozumiteľnosť,
- rozšírenia o časti súvisiace s kontrolou implementácie INSPIRE, na ktorých sa podieľala predovšetkým Slovenská inšpekcia životného prostredia,
- úpravy časti Správnych deliktov
- aktualizácie spoločných a prechodných ustanovení a rovnako aj legislatívnych odkazov v poznámkach,
- V oblasti úpravy definícií Tém a ich popisov sa vychádzalo predovšetkým z terminológie EÚ a prekladov použitých v Českej republike.

3. K uvedeným zmenám bolo nutné prispôbiť aj samotnú Vyhlášku tak, aby bola zabezpečená konzistencia medzi zákonom a vyhláškou. V návrhoch sú predložené zmeny týkajúce sa: terminologických úprav, aktualizácie na novelizovanú EU legislatívu, redukcie nevyužívaných konceptov, aktualizáciu ich významov, a tiež aktualizáciu legislatívnych odkazov v poznámkach.

Zákon aj Vyhláška boli pripravené v editovateľných dokumentoch, v rámci ktorých môžu členovia KR NIPI a ES NIPI prostredníctvom odbornej konzultácie posilať námety a pripomienky formou sledovania zmien. Zároveň bude k dispozícii konzultačná tabuľka, ktorá bude slúžiť na komplexný prehľad o konkrétnych návrhoch. Navrhnutý termín na zaslanie pripomienok je do 15.01.2022 na e-mail adresu: inspire@enviro.gov.sk.

Všetky pripomienky budú vyhodnotené a v prípade akceptácie zapracované do podkladov pre ďalší legislatívny proces.

Úloha 3/2021 ES-2:

Zaslať návrhy a pripomienky k príprave novelizácie zákona a vyhlášky formou sledovania zmien v zdieľaných dokumentoch a doplnení v konzultačnej tabuľke.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 15.01.2021

K bodu 6: GitLab Usmernenie + Usmernenie k metaúdajom

GitLab Usmernenie:

Dokument bol vytvorený na uľahčenie využívania tohto kolaboračného nástroja pre podporu implementácie INSPIRE.

- V súvislosti s využívaním prostredia GitLab MŽP SR⁶, ako nástroja pre zefektívnenie spolupráce a predchádzanie duplicitného riešenia požiadaviek, bol predstavený obsah tohto dokumentu a priblížené samotné prostredie GitLabu.
- Cieľom využívania tohto nástroja je zdieľať vzájomne skúsenosti, expertízu a efektívne využitie zdrojov, pričom dokument GitLab Usmernenie slúži na efektívnu a jednoduchú prácu so systémom.
- GitLab Usmernenie je sprístupnené pre námety a pripomienky, ktoré je možné zasielať do 15.01.2021⁷.

⁶ <https://gitlab.com/mzpsr/minzp/podpora-inspire-implement-cie>

⁷ <https://inspire.gov.sk/clanky/gitlab-podpora-pre-inspire-konzultacia>

Usmernenie k metaúdajom:

Tento dokument bol sprístupnený s cieľom podporiť tvorbu a aktualizáciu validných, kvalitných a použiteľných metaúdajov v prostredí Registra priestorových informácií.

- Cieľom dokumentu je taktiež usmerniť poskytovateľov pri posilnení dostupnosti priestorových údajov cez sieťové služby, posilnení ich validity a podpory prepojitelnosti metaúdajov pre datasey a služby.
- Aktuálne je dokument prístupný v časti Príručky na webe RPI⁸.
- V prípade nejasností alebo nezrovnalostí v dokumente je možné zasielať priebežne námety a pripomienky, na základe ktorých môže byť dokument aktualizovaný.

Úloha 4/2021 ES-2:

Zaslať námety a pripomienky k dokumentu *GitLab Usmernenie*.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: 15.01.2021

K bodu 7: Ďalšie usmernenia (k sieťovým službám, interoperabilite, ?)

Cieľom daného bodu bola identifikácia potreby / požiadaviek na prípravu ďalších usmernení pre oblasti, v ktorých je možné efektívne pomôcť Poskytovateľom eliminovať nedostatky v kontexte INSPIRE. Medzi potencionálne boli identifikované témy ako napríklad:

- Absencia publikovaných služieb k datasetom
- Veľké množstvo publikovaných služieb nespĺňa požiadavky INSPIRE
- Rozličné spôsoby plnenia požiadaviek podľa použitých technológií (GeoServer, ESRI ArcGIS server)
- Rezervy v dostupnosti harmonizovaných datasetov
- Sprístupnené harmonizované datasey nespĺňajú požiadavky INSPIRE
- Reálna použiteľnosť služieb a dát v klientskych aplikáciách (web Národný Geoportál, ZB GIS klient, QGIS desktop klient, ArcGIS).

Neodstránenie uvedených nedostatkov má pre Slovensko za následok dopady v súvislosti s neplnením legislatívnych požiadaviek, nízku dostupnosť priestorových údajov a služieb, nevyužiteľné služby a datasey ako aj riziká sankcií.

Zároveň boli odprezentované niektoré parciálne návody⁹, v súčasnosti pripravované na základe skúsenosti z komunikácie s poskytovateľmi aj používateľmi priestorových údajov a služieb.

Členovia ES NIPI boli vyzvaní na poskytnutie spätnej väzby, či je o tento vyp návodov a usmernení záujem.

Diskusia:

V rámci diskusie k tomuto bodu vyjadrili J. Soldán a M. Schmidt podporu a súhlas s vytváraním návodov, ktoré považujú za veľmi prospešné, nakoľko celá problematika je pre jednotlivých poskytovateľov dát pomerne komplikovaná a vytváranie jednotných usmernení extrémne zníži časové nároky na riešenie identických problémov.

Úloha 5/2021 ES-2:

Zaslať námety na ďalšie usmernenia a návody.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: Priebežne

K bodu 8: Príprava workshopov

V oblasti workshopov priblížil M. Tuchyňa plán organizácie workshopov na r. 2022. Jedná sa o 5 workshopov, v rozsahu 1 deň, zameraných na teóriu aj praktické príklady:

Workshop 1 (úvodný): INSPIRE požiadavky a očakávania

- Identifikácia hlavných problémových oblastí a očakávaní z pohľadu poskytovateľov aj používateľov priestorových údajov a služieb.

⁸ https://rpi.gov.sk/files/documents/1/1046_rpi_usmernenie_metaudaje_v1_public.pdf

⁹ <https://gitlab.com/mzpsr/minzp/podpora-inspire-implement-cie/ostatn-t-my/navody/-/wikis/home>

- Poskytnúť sumarizáciu požiadaviek, vyplývajúcich z legislatívy INSPIRE.
- Predstaviť príklady dobrej praxe v oblasti naplňovania požiadaviek a očakávaní INSPIRE
- Identifikovať očakávania v oblasti harmonizovaného zdieľania priestorových údajov cez INSPIRE.
- Spresniť požiadavky a očakávania pre ďalšie workshopy.

Workshop 2: Potenciál a výzvy metadát

- Sumarizácia aktuálnych výziev a definovanie možných riešení v oblasti tvorby, aktualizácie, vyhľadávania a využívania metaúdajov geozdrojov.
 - Predstaviť aktuálne výzvy na strane poskytovateľov a používateľov geodát v oblasti tvorby, aktualizácie, vyhľadávania a využívania metaúdajov priestorových údajov a služieb.
 - Predstaviť koncept metaúdajov pre aplikácie.
 - Na konkrétnych príkladoch ilustrovať, akým spôsobom je možné tieto výzvy prakticky riešiť.
 - Získať spätnú väzbu zo strany poskytovateľov a používateľov na navrhované spôsoby riešenia výziev a získať poznatky z ich praxe.

Workshop 3: Sieťové služby a aplikačno-programové rozhrania

- Predstavenie a zber požiadaviek, obmedzení, možností a príležitostí pre publikáciu a využívanie geodát cez INSPIRE služby a perspektívne APIs.
 - Riešiť sprístupnenie dát cez služby, nové trendy a spôsoby.
 - Usmernenia, ako nové rozhrania publikovať.
 - Riešenia pre prácu s rôznymi službami a APIs.
 - Zameranie na užívateľskú komunitu a jej možnosti využívania služieb.

Workshop 4: Harmonizáciou k interoperabilite

- Legislatívne požiadavky a potreby praxe v oblasti možnosti implementácie, dokumentácie údajových modelov, jednotná identifikácia, mapovanie, potenciál rozšírení, transformácie, kvalita údajov, referenčné údaje, linkované dáta.
 - Identifikovať prínosy a výzvy harmonizácie priestorových údajov a podpory zvyšovania ich interoperability.
 - Predstaviť možnosti harmonizácie priestorových údajov a validácie ich súladu s INSPIRE požiadavkami, konkrétne príklady harmonizácie vektorových a rastrových údajov.
 - Získať spätnú väzbu a skúsenosti zo strany poskytovateľov a používateľov z aplikačnej praxe a identifikovať možné spôsoby riešení.

Workshop 5: Využitie a monitoring geodát

- Ponuka a dopyt, prípady použitia, procesy, agendy, životné situácie. Monitoring poskytovania a využívania geodát.
 - Poskytnúť príklady možnosti využitia priestorových údajov a prínosov ich monitoringu.
 - Identifikovať bariéry pri využívaní a hodnotení geodát, ako aj možné podporné opatrenia.
 - Zozbierať ďalšie námety a možné prípady využitia geodát, očakávania od poskytovateľov a používateľov geodát.

Úloha 6/2021 ES-2:

Zaslať námety a pripomienky k workshopom na r. 2022.

Z: Všetci členovia ES NIPI

T: Do termínov realizácie workshopov

K bodu 9: Ostatné, diskusia, záver

V rámci daného bodu predstavil M.Tuchyňa zámer pripraviť priestor a vytvoriť možnosť komunikácie dotknutých subjektov tak na strane poskytovateľov ako aj používateľov priestorových údajov. Podobne by mohli byť prezentované aj jednotlivé datasety, prípadne súvisiace aplikácie. Zároveň poďakoval za rozvoj komunikácie v tejto oblasti a otvoril diskusiu.

Diskusie:

- P. Deák
Informoval, že VÚGK rieši projekt v rámci ktorého prostredníctvom dotazníkov realizovali prieskum spokojnosti a spätnej väzby poskytovaných produktov

Zároveň doplnil, že nie je potrebné riešiť témy I.1 Súradnicové referenčné systémy a I.2 Systavy súradnicových sietí pretože to nie sú zobraziteľné a ukladateľné témy. Niektoré gridy spadajú pod INSPIRE tému Štatistické jednotky, pričom zabezpečovanie údajov za tieto gridy by mal zabezpečiť Eurostat.

Taktiež sa informoval o obsahu filtra, použitého na harvestovanie obsahu národnej vyhľadávacej služby do INSPIRE Geoportálu Európskej komisie.

V závere ešte odznela otázka ohľadne možnosti prípravy návodu na publikáciu validných INSPIRE služieb + nastavenia notifikácií v prostredí GitLab.

- M.Tuchyňa odpovedal, že vo väzbe na návody k publikácii INSPIRE služieb už bola iniciovaná príprava na publikáciu INSPIRE služieb cez Wiki návody:

- Publikovanie INSPIRE služieb cez Geoserver¹⁰

Notifikácie sú v prostredí GitLab k dispozícii v rámci využívaných komponent len pre issues. Wiki je potrebné sledovať manuálne¹¹.

Taktiež informoval, že v rámci aktualizácie filtra boli na EU INSPIRE Geoportál harvestované všetky metadáta, ktoré deklarujú súlad s INSPIRE legislatívnymi predpismi a nariadeniami (nakoľko niektoré metadáta boli mimo rozsahu INSPIRE).

Presná podoba použitého filtra je nasledovná:

```
"
<ogc:Filter xmlns:ogc="http://www.opengis.net/ogc"
xmlns:gml="http://www.opengis.net/gml" xmlns:daobs="http://daobs.org">
  <ogc:Or>
    <ogc:PropertyIsLike escapeChar="\" singleChar="?" wildcard="+">
      <ogc:PropertyName>SpecificationTitle</ogc:PropertyName>
      <ogc:Literal>+1089/2010+</ogc:Literal>
    </ogc:PropertyIsLike>
    <ogc:PropertyIsLike escapeChar="\" singleChar="?" wildcard="+">
      <ogc:PropertyName>SpecificationTitle</ogc:PropertyName>
      <ogc:Literal>+976/2009+</ogc:Literal>
    </ogc:PropertyIsLike>
  </ogc:Or>
</ogc:Filter>
"
```

Samozrejme forma nastavenia filtra bude priebežne sledovaná aj vo väzbe na diskusiu k téme MIWP 2.2 Roadmap for priority-driven implementation^{12,13}.

V prípade INSPIRE témy I.1 Súradnicové referenčné systémy SR nebudú za SR poskytované údaje. V prípade témy I.2 Systavy súradnicových sietí sa jednak realizuje podrobnejšia analýza súvisiacich údajových špecifikácií a MŽP SR overí možnosti publikácie gridov cez skript poskytnutý rezortom ÚGKK SR pôvodne pre Štatistický úrad Slovenskej republiky, pričom sa zväží poskytovanie týchto podporných údajových sád podobne ako v Českej republike¹⁴. Zároveň bude otázka sprístupňovania gridov prekonzultovaná aj s Eurostatom.

- P. Pastorek uviedol, že gridy nepatria k témam, ktoré nie sú zobraziteľné a bez dát. Aj v rezorte MŽP SR existujú gridy, ktoré sa používajú na rôzne účely (napr. grid databanky fauny Slovenska, v mriežke 10x10 m, ktorý sa používa na mapovanie flóry a fauny), čiže existujú dáta aj mimo témy gridov štatistických informácií.
- T. Horecká podobne doplnila vo väzbe na informácie p. Pastoreka aj ďalšie legislatívne požiadavky v oblasti životného prostredia z ktorých vyplýva takáto požiadavka na dostupnosť gridov cez zobrazovacie a ukladacie služby.
- M. Koška uviedol, že notifikácie na aktuálne informácie sú nastavené v rámci interného tímu, jedná sa ale o dôležité dokumenty aj smerom k externému prostrediu. Potvrdil, že reálne je publikácia INSPIRE služieb zabezpečovaná cca 50/50 v pomere open source a proprietárne

¹⁰ <https://gitlab.com/mzpsr/minzp/podpora-inspire-implement-cie/ostatn-t-my/navody/-/wikis/Publikovanie-INSPIRE-slu%C5%BEieb-cez-Geoserver>

¹¹ <https://docs.github.com/en/account-and-profile/managing-subscriptions-and-notifications-on-github/setting-up-notifications/about-notifications>

¹² <https://wikis.ec.europa.eu/display/InspireMIG/INSPIRE+work+programme+2021-24>

¹³ <https://drive.geocloud.sk/s/HpYB7LYi7xXXc85>

¹⁴ https://geoportal.gov.cz/c/document_library/get_file?uuid=eb04db7f-8f6d-4a3e-8f4f-634d1ec8c69c&groupId=10138

technologické riešenia. MŽP SR vie momentálne poskytnúť podporu pri nastaveniach INSPIRE služieb predovšetkým pre technologickú linku využívajúcu open source riešenie GeoServer. V obmedzenom rozsahu už poskytlo aj podporu pre proprietárne riešenie ArcGis Servera, pričom v prípade špecifických požiadaviek je potrebné kontaktovať relevantné zastúpenie. Zároveň informoval o komunikácii s potencionálnymi zástupcami tretích strán (privátny sektor) ohľadne možnosti dokumentácie ich priestorových údajov a služieb v infraštruktúre. Preto sú vítané informácie a odporúčania na relevantných poskytovateľov a vhodné údaje, nakoľko je dôležité ukázať v rámci INSPIRE aj aktivity z týchto oblastí.

Úloha 7/2021 ES-2:

Pre tému Gridov overiť relevantné legislatívne požiadavky a technické usmernenia a odkomunikovať možnosti zo strany Eurostatu

Z: MŽP SR

T: Ďalšie stretnutie ES NIPI

Sumárny prehľad otvorených úloh:

Úloha	Stav	Poznámka / Plnenie
Úloha 4/2021 ES-1: Zaslať passporthy Geozdrojov na MŽP SR Z: Všetci členovia ES NIPI T: 30.04.2021	Splnená čiastočne	Zo 47 Povinných osôb bolo doručených 31 Passportov. U niektorých Povinných osôb prebieha ďalšia komunikácia k spresneniu obsahu informácií pre Passporthy a niektoré Povinné osoby zatiaľ vôbec nezareagovali, čo bude rovnako predmetom ďalších aktivít.
Úloha 5/2021 ES-1: Zabezpečiť opravy metazáznamov a odstránenie chýb validácie z Geoprofilov. Z: Všetci členovia ES NIPI T: 30.06.2021	V realizácii	Bude vyhodnotené po výsledkoch INSPIRE monitoringu 2021
Úloha 8/2021 ES-1: Zaslať námety na preklady dokumentov a textov z angličtiny do slovenčiny a opačne. Z: Všetci členovia ES NIPI T: 31.05.2021	Splnená čiastočne	Návrhy je možné zasielať ešte do 31.01.2022.
Úloha 1/2021 ES-2: Eliminovať chyby v geoprofiloch, zabezpečiť dostupnosť služieb. Z: Povinné osoby T: 15.12.2021	V realizácii	
Úloha 2/2021 ES-2: Zaslať námety a pripomienky k Analyticko - koncepcnej štúdii. Z: Všetci členovia ES NIPI T: 31.12.2021	V realizácii	
ÚLOHA 3/2021 ES-2:	V realizácii	

Zaslať návrhy a pripomienky k príprave novelizácie zákona a vyhlášky formou sledovania zmien v zdieľaných dokumentoch a doplnení v konzultačnej tabuľke. Z: Všetci členovia ES NIPI T: 15.01.2021		
Úloha 4/2021 ES-2: Zaslať námety a pripomienky k dokumentu GitLab Usmernenie Z: Všetci členovia ES NIPI T: 15.01.2021	V realizácii	
Úloha 5/2021 ES-2: Zaslať námety na ďalšie usmernenia a návody Z: Všetci členovia ES NIPI T: Priebežne	V realizácii	
Úloha 6/2021 ES-2: Zaslať námety a pripomienky k workshopom na r. 2022. Z: Všetci členovia ES NIPI T: Do termínov realizácie workshopov	V realizácii	
Úloha 7/2021 ES-2: <i>Pre tému Gridov preveriť možnosti zdieľania dát na európskej úrovni a existenciu dát na národnej úrovni, pripraviť detailnejší rozbor legislatívy.</i> Z: MŽP SR T: Ďalšie stretnutie ES NIPI	V realizácii	

Prezentácia¹⁵
Videozáznam¹⁶

Zapísal 21.12.2021: Ing. Martin Tuchyňa, PhD.

¹⁵ <https://drive.geocloud.sk/s/4p8odSsD57yi22C>

¹⁶ https://youtu.be/C_2yTn8n7qE